

Abonamente:
an . 520 Lei
an . 260 Lei
an . 130 Lei

Tribuna Noua

REDACTIA SI ADMINISTRATIA
Bulev. Regina Maria Nr. 13. Tipografia „Aradul”
INSERTII
se primesc dupa tarif la Administratia ziarului si la toate agentiile de publicitate

Lei ex.

ZIAR POLITIC NATIONAL
DIRECTOR: ION MONTANI.

2 Lei ex.

Spre o politica agricola
Sa luam exemplul dela Anglia

Alimentara ar fi, in ultima analiza, problema a zilelor noastre. Par parea de complicata viața, pe care, in fond, de simplificata, fiindcă...

agrară impune și obligă continuarea ei pe altă latură: politica agricolă. In ordinea firească a lucrurilor, omul învață întâi meșteșugul și apoi își cumpără sculele. In problema agricolă a țării noastre...

NOTE
Ciudațenii chinazești

Se spune că Chinezii ar fi de-o curiozitate într'adevăr proverbială. Chiar și când trebuie să opună un refuz unei cereri oarecare, Chinezii o fac în așa chip, încât extrema lor gentilitate, nouă Europeanilor, ne așază ca cea mai sângeroasă ironie.

Aplicarea calendarului

Știri sosite ministerului de interne arată că în foarte multe părți ale țării se face o intensă propagandă prin care se speculează schimbarea calendarului.

Suspendarea curselor de călători pe Dunăre

Cursule cu vapoare de pasageri pe distanța Galați-Severin și înapoi au fost suspendate iar cursule pe distanța Galați-Silistra și înapoi vor continua atâta timp cât vremea va fi favorabilă pe Dunăre, cu vaporul „Borcea”.

Flota rusă dela Bizerte va fi trimisă în Baltica

Se știe că guvernul sovietic rus, după ce a fost recunoscut de actualul guvern francez,

a cerut să i-se restituie „flota Wranghel”, adăpostită în portul Bizerte din Franța. Guvernul Herriot dând consimțământul nu și-l mai poate retrage.

Situația noastră economică
Părerile dlui ministru al domeniilor

Părerile unui ministru sunt interesante oricând, fiindcă ele, dacă nu reflectă un program de guvernământ, indică cel puțin tendința unei politici. Cu atât mai mult sunt interesante actualmente părerile unui ministru de domenii asupra arzătoarei chestiuni a situației economice.

mejlie pentru siguranța ei, a protestat în Paris. Urmarea a fost că — după cum anunță ziarile franceze — flota rusească d-l Bizerte nu va mai fi trimisă în Marea-Neagră, ci în Marea-Baltică la Kronstadt.

Guvernul englez a elaborat un anteproiect — dat spre studiere unei comisii...

Acum câțiva ani se pripășise în redacția noastră un tânăr fiu al lui Israel, care răspundea la numele de Blau.

GREVA
meni stlul din redacție nu voia să se aventureze până la Pesta Nouă. Și pentru petrecerile populare din jurul orașului, cum erau, de pildă, serbările de focuri de artificii la Steinbruch, Culesul viilor la Pesta Mică, ori câte o alegere de primar în satele apropiate, el era totdeauna însărcinat să ne reprezinte.

Blau își îndeplinea însărcinarea cu mult zel și venia în fiecare noapte însărcinat cu tot felul de informații de prin diferitele suburbii. Într-o noapte dădu buznă în redacție cu un aer plin de tăină, și-mi strigă, cum deschise ușa: Știri, mari, d-le redactor, știri mari!

puțin trei săptămâni, așa că este în măsură a ține piept greviștilor timp de trei săptămâni. Pe acest ton erau înșirate vre-o 100 de rânduri. N'am șters nici un rând și d. Blau era beat de fericire, plătia parcă în al 7-lea cer.

Ca în totdeauna așa și acum cel mai frumos cadou de Crăciun și Anul nou se pot cumpăra cu prețurile cele mai ieftine dela **IOSIF CARTNER** Brătianu (f. Weitzer, Pal. Minorităților). (388)

Mare asortiment de decorații pentru comul de Crăciun precum și cadouri cu această ocaziune se pot procura la **Emil Aron** Arad, Bul. Reg. Ferdinand (József f. 11. (389) La revanzători reducere

Mica publicitate

„LUCEAFERUL“ are scrisoare la Administrație. Se poate ridica.

CADOUL, cel mai de preț, se poate face cu un tablou artistic, cumpărat dela pictora Eugenia Domnica Ispravnicu, Str. Mocioni 33.

SE CAUTA o dactilografă, perfectă în limba română, cu un salariu bun. Adresa la Administrație.

DOUA D-ȘOARE dragute în lipsă de cunoștințe pe această cale doresc cunoștința a doi Domni distinși, scopul căsătorie. Anonimelor nu răspundem. Adresați la Administrație „Milion și Suflet.“ (509)

Salon de dame după moda engleză și franceză **M. TOTH** Arad, Bul. Reg. Maria 9, etaj II.

De vânzare mai multe terenuri de case în M. călăca-Nouă, în locurile cele mai frumoase cu prețuri avantajoase. Adresa: (258)

MUNTEAN, România, Judecătoria de Ocol Arad. No. Pres. XII-C-10-1924.

SALAN

este cunoscut de lumea științifică ca cel mai bun și cel mai perfect și mai ieftin **desinfecant.**

Distruge toate bacteriile, nu este caustic, nu este otrăvitor. Transparent ca cristalu, inodor ia ori-ce miros neplăcut și este un bun proflactiv contra bolilor venerice. **Salanul** se găsește în toate farmaciile și în drogueriile în sticle de 100, 250, 500 și 1000 grm. Toate informațiile și toate tipăriturile se pot căpăta la:

Dirrecțiunea Uzinelor de produse Chimice „SALAN“ „TIMIȘOARA,“ II, Piața Bădeia Cârțan 2. Telefon 18-84. Teleg. : SALAN, Timișoara (Mosse 7034) (196)

Primăria comunală Lipova. Nr. 2584/1924.

Publicațiune de licitație.

In ziua de 27 Decembrie 1924, se va arenda prin licitație publică dreptul de a încasa:

- a) taxele de vamă și pavaj precum și după cãntãrele comunei Lipova cu prețul de strigare 51.000 Lei;
- b) taxele după abator, prețul de strigare 20.000 Lei;
- c) Baia de peatră (baia mare) prețul de strigare 50.000 Lei;
- d) Baia de peatră (baia mică) prețul de strigare 5000 Lei.

Înainte de începerea licitației concurenții sunt obligați se depună 10 la sută ca și arantă. Condițiunile speciale se pot vedea la primăria comunală din Lipova. Lipova, la 5 Decembrie 1924. (382) PRIMARIA COMUNALĂ.

Orolag și bijuterii ca cadouri de Crăciun în prețurile cele mai moderate se pot cumpăra dela **firma Csaki** ARAD, vis-a-vis de Primăria Orașului (384) Atelier propriu de oroloage și gravură

Insertii se primesc la Administrația ziarului.

„NADLACANA“ institut de credit și economii societate pe acții în Nădlac

Convocare

Domnii acționari ai institutului de credit și economii, societate pe acții „Nădlăcana“ se invită în baza §-lui 17 din statute la

Adunarea generală extraordinară

care se va ține în Nădlac Duminecă, la 21 Decembrie a. crt. la orele 11 a. m. în localul institutului.

Obiectele:

- 1. Raportul Consiliului de administrațiune despre efectuirea emisiunii a III-a și decretarea capitalului societar la Lei 2.500.000.—
- 2. Modificarea §-lui 5 din statutele institutului.
- 3. Votarea statutelor fondului de pensii pentru funcționarii institutului.

Nădlac, la 8 Decembrie 1924.

Consiliul de administrațiune.

NOTA: Pentru folosirea dreptului de vot se cere ca acționarul să fie trecut ca proprietar al acțiunilor sale în cărțile institutului cel puțin cu șase luni înainte de adunare și să se însinue la casieria institutului, respective să-și depună plenipotența cel mult până înaintea amiezii zilei premergătoare adunării. (391)

România, Judecătoria de Ocol Arad. No. Pres. XII-C-10-1924.

Publicațiune de licitație.

Judecătoria de Ocol Arad în urma ordinului D-lui Primpreședinte al Curții de Apel No. Pres. XIII-A-3/6-924 în ziua de 13 Decembrie 1924 orele 8 va vinde la licitație publică o mașină de scris marca „REMINGTON“ uzată.

Licitația se va ține în Palatul Justiției parter, camera No. 7.

Prețul de strigare este 600 Lei. Tot la 13 Decembrie a. c. orele 8 se va vinde una mașină uzată „REMINGTON“ la Tribunalul Arad, în camera No. 88. etaj I. Prețul de strigare este 400 Lei. Arad, la 4 Decembrie 1924.

E. TAȘCAN, director de birou.

Publicațiune de licitație

Pe baza deciziei judecătorești de ocol Arad, No. de mai sus mobile și alte obiecte prețuite în suma de Lei 2350, cuprinse în favorul lui Eugen Vass contra urmăritului pentru suma de Lei 497 capital, interese de 5% dela 6 lunie 1924, spese stabilite până în prezent în suma de Lei 303 se vor vinde la licitație publică în Arad, Strada Tribunalul Dobra Nr. 2, în ziua de 10 Decembrie 1924 la orele 2 d. m. (390) Arad, la 21 Noembrie 1924.

Exec. jud. reg. : Gh. Ciupuliga.

Răspândiți Tribuna Nouă!

Nr. gest. 356/1924.

Publicațiune de licitație.

La recercarea Dlui Eisele Iosif măcelar, domiciliat în Aradul-nou. se vor vinde pe cheltuielile, rizicul și pericolul firmei Herz Herman și Fiul din Timișoara, conf. §-lui 347 al codului comercial la licitație publică, care se va ține pe lângă intervenția subsemnatului notar public în biroul său aflător în Aradul nou în ziua de 10 Decembrie 1924 la ora 10 a. m. (13) treisprezece mămetrice carne de porc pe lângă următoarele condițiuni:

- a) Prețul de esclamare va fi per majametrică Lei 4350, adică patrumitreisutecincizeci Lei;
- b) Toți aceia, cari voiesc a participa la licitație, sunt obligați a depune un vadiu de Lei 5655, adică cincimiișasuteincizecinci Lei la mâna subsemnatului notar public.
- c) Cumpărătorul, intrucât nu dispune asupra întregii sume de cumpărare, are a-o solvi integral în dacurs de (30) treizeci zile scotind dela data licitațiunei.
- d) Percentualitatea și cifra afacerii are a-o solvi cumpărătorul numai decăt.

Aradul-nou la 8 Decemie 1924.

Notar public: Dr. VICTOR CHIRIȚA m. p. Aradul nou. (385)

în toată țara se vede o adevărată întrecere pentru introducerea muncii mecanice în agricultură precum și tendința de a lăsa din ce în ce mai mult industriei sarcina de a se ocupa cu prelucrarea produselor agricole. așa fel ca să se realizeze pe o scară cât mai întinsă sporirea bogăției noastre naționale. Consecința acestei stări de lucruri, este că în locul exportării produselor agricole în stare brută, — caracteristică țării noastre înainte de război, — România de

astăzi tinde din ce în ce spre o exportatură abundentă și variată de produse agricole industrializate, precum: zahăr, extras din sfeclă, făină de grâu, ulciuri vegetale, etc., cari sunt astfel un izvor de bogăție din ce în ce mai mare pentru țară. În acest chip, industria noastră, ale cărei progrese erau altădată condițiune de lucrării câmpului, va fi chemată de aci înainte a transforma produsele agricole într-o proporție din ce în ce mai mult crescândă.

Scriitorii români la Arad

Primirea din gară. — Cuvântările. — Șezătoarea. Arad, 8 Dec.

Sâmbătă 6 Decembrie, la orele 10, a sosit în Arad — venind dela Timișoara — grupul scriitorilor români, porniți din București în ziua de 30 Noembrie, în turneu de propagandă culturală dincoace de Carpați. La gară, grupul scriitorilor români a fost primit de un număr foarte restrâns de cetățeni ai acestui oraș.

Oficialitățile erau reprezentate prin dnii: Constantin Popa, consilier cultural, Zamfir Filoti, prefectul poliției și maior Păunescu, comandantul Pieței. Au descins din tren următorii scriitori: Cincinat Pavelescu, Liviu Rebreanu, I. Al. Basarabescu, Gh. Brăescu, Mircea Radulescu, Gh. Gregorian, N. Davidescu, Alfred Moșoiu și Camil Petrescu. Prezentările au fost făcute de către poetul Al. T. Stamatiad, după care dl C. Popa, a ținut următoarea vorbire.

Ilustri Oaspeți!

Ziua de astăzi este o sărbătoare dublă pentru populația română din Arad.

Sărbătorim întâiu ziua de sf. Nicolae o sărbătoare biserică-că pe care conform credinței noastre creștinești o sărbătorim la această dată după obiceiurile strămoșești și după calendar în fiecare an.

Sărbătorim a doua oară vizita reprezentanților și imanuatorilor scrisului și literaturii românești, care sărbătorează nu este scrisă de calendar, însă sărbătorirea acestor ilustri și distinși oaspeți se va înscrie în inimile noastre a tuturor.

Zic, sărbătorează de astăzi se va scrie cu litere mai mari și mai roșii în calendarul inimilor noastre românești, decât cele scrise oficial, fiindcă Dvoastră ilustri oaspeți, cari ați fost, sunteți și veți fi adevărați reprezentanți ai conștiinței noastre naționale și culturale, punând la o parte orice oboselă aiergăți aici la noi ca cu plugul și sămânța Dvoastră culturală să arăți și să sămănați în inimile noastre sămânța și cultura noastră națională așa dupăcum ară și sămănați iubitul nostru plugar sămânța de grâu și porumb în pământul roditor al scumpei noastre țări, adaptată de sângele alor 800 de mii de eroi.

Să d-a bunul Dumnezeu ca rodul muncii Dvoastre să fie încoronat de acelaș succes pe terenul cultural, cum a fost încoronat succesul celor 800.000 de eroi cari și-au vărsat sângele pentru realizarea visului secular.

La îndeplinirea acestei opere mari sunt convins că toți românii de bine fiecare în felul său a contribuit, așa că astăzi spre ferisirea noastră nu mai sunt hotare între frații de limbă și de credință, avem o singură țară frumoasă și bogată, avem o singur popor românesc condus de cel mai mare român de prea iubitul nostru Rege Ferdinand I.

Domnilor! Ca această țară mare frumoasă și bogată cu poporul brav român care o locuiește să fie pe deplin fericit, trebuie ca toți factorii culturali să se nizuiască ca să ridice poporul la cea mai înaltă treaptă culturală, în așa fel ca să poată ținea pas cu popoarele culte ale vestului.

Sunt convins Dior că Dvoastră tocmai aceasta va-ți luat ca țintă prin propaganda

culturală ce întreprindeți în întreagă țara românească.

Dați-mi voie deci, ca în numele Primăriei și a populației acestui oraș să vă mulțumesc că nu ne-ați ocolit orașul nostru cu această ocaziune, să vă salut cu toată dragostea noastră de frate și să doresc ca să vă simțiți bine în mijlocul nostru.

Să trăiți la mulți ani.

A răspuns poetul Cincinat Pavelescu, după care oaspeții au plecat, cu trăsurile, la hotelurile „Central“ și „Crucea Albă“, unde au fost încartirafați.

În tot timpul zilei, scriitorii români, au vizitat orașul însoțiți fiind de către colegii localnici poezii: Al. T. Stamatiad și A. Cotrus; iar seara la orele 9 a avut loc, în sala Palatului Cultural, o șezătoare literară cu următorul program:

- 1. Cincinat Pavelescu, a cetit — în lipsa dlui Oct. Goga — conferința sa despre „Rostul scriitorilor români“;
- 2. N. Davidescu, versuri;
- 3. A. Cotrus, versuri;
- 4. I. Al. Basarabescu, proză;
- 5. Camil Petrescu, versuri;
- 6. Al. T. Stamatiad, versuri;
- 7. Liviu Rebreanu, proză;
- 8. Gh. Gregorian, versuri;
- 9. Alfred Moșoiu, versuri;
- 10. Gh. Brăescu, proză și Cincinat Pavelescu, versuri și epigrame.

Fiecare scriitor, în parte a fost ovationat de puținul public din sală; căci nu înțelegem cum nici la o astfel de manifestație culturală, să nu poată fi plină sala Palatului Cultural! Autoritățile au fost reprezentate prin dl I. Georgescu, prefectul județului, Z. Filoti prefectul poliției; General Scărisoreanu, comand. Div. I. Cavalerie; C. Popa consilier cultural, etc.

După șezătoare, a avut loc în sala restaurantului „Cornul Vânătorilor“ o masă comună, la care au luat parte aproape 30 de persoane.

În ziua de 7 Decembrie, la orele 7 dimineață, grupul scriitorilor a plecat în direcția Oradea-Mare.

A. N.

Legături telefonice între București-Viena și București-Varșovia

De câteva zile, a fost pusă în funcțiune legătura telefonică București—Belgrad printr-un cablu subdunărean.

Cum însă relațiunile noastre, mai cu seamă de ordin comercial, cu Capitala Jugoslaviei sunt reduse, linia aceasta telefonică nu poate avea adevărată ei importanță decât prelungindu-se comunicația până la Viena.

Intr'adevăr legătura telegrafică există actualmente între Belgrad—Viena și între Belgrad—București. Cu ajutorul unui amplificator adică al unei tranzații telefonice necesare pentru distanțele cari trec de 1000 de km. legătura directă București—Viena e ușoară.

Pentru înfăptuirea ei o conferință va avea loc în curând la Timișoara între delegatul P. T. T. român și cel sârb. Tratativile în acest sens sunt de multă vreme duse pe cale de corespondență și convenția aproape

pusă la punct, așa încât se speră în ferială dela Timișoara nu va fi făcut decât să se semneze convențiunea jugoslavă necesară.

Dupăce convenția româno-jugoslavă semnată, o convenție identică va cheia de noi și cu Austria care vârească legătura proiectată.

Tot în conferința dela Timișoara discută — și desigur se va ajunge la telegere — asupra liniei telefonice care exista înainte de război, între Viena și Belgrad care este vorba să se reînfițeze.

Legătura telefonică București—Viena înainte de război orin București—Viena prin Austria.

Materialul vechii linii prin Austria a fost în unele locuri luat de armatele ocupate rusești în timpul războiului rămas însă suficiente întinderi de linie pentru ca linia să poată fi restabilită electric.

Lucrări în acest sens au și începute, și speră că în curând toate lipsurile vor fi completate.

Linia însă nu va mai servi pentru prin telefon Bucureștiul cu Viena și aceasta se face mult mai lesnicios în grad, — ci pentru a stabili o legătură prima de acest fel, — între Capitala și Varșovia.

Dela Revizoratul școlar la Invățătorilor din județul Arad

Primind știri autentice că mulți din aleși cantori, de către comitetele beneficiaria de veniturile amănite forma agrară, (8 jug. cat.) ci li-se — ca o pomană mloasă — nimeni neîsemnată, eventual se resuscitau depusă pentru întărirea credinței de de bani, ce nici decăt nu e la înălțim tențiunilor juste, îi avizez ca să li-se da ceace au cerut fãuritorii în caz contrar, să demisioneze din cantori. Dacă alții beneficiază de unele loase pentru munca lor, demnității nu poate fi pusă la mezar prin armă farmături.

Reuniunea corală „Armonia“ prin barea tribunalului regesc din Arad, legii învățători a se înscrie de mai dăori (1000 lei pentru todeaua, evenea admia tãtori 120 lei anu!). Demnitatea de învățate, care a această reuniune în care transpărea, tul nobil și plin de avânturi a marea Lipovan precum și nobila tendință de dentuții D. Olariu, rev. școlar de tradițiune cântecului românesc în cele m pături ale poporului nostru să fie munită de ajutorul călduros al învățătorii români din jud. și orașul Arad. Năseșe, cã ranta că se vor grăbi sufletele culturale să adereze la aspirațiile înjhebat-o.

Dnii revizori de control precum prezidenți ai cercurilor culturale din Arad, sunt rugați a participa la licitație fixată pe ziua de 11 Decembrie în școala primară din Palatul Cultural, această ședință se vor dezbate multe uni privitoare la legea învățământului și explicarea ei poporului. În ziua Decembrie toți cei numiți în învățământ acest an, și cari n'au depus jurământul fidelitate, se vor prezenta în biroul școlii pentru a satisface obligațiunile de funcționari ai statului.

Cu ocaziunea inspecțiilor școlare se servă că pe păreții școalelor sunt afișate tablouri cari nu sunt recomandați din partea superiorităților școlare. Dnii și învățătorii sunt strict cerecați a fi înțur.

Dnii revizori de control sunt rugați să serve intrucât această dispoziție a fost dusă la îndeplinire. Față cu cei nesupusa dresa procese verbale.

Cristea,

ce lucrătorii fabricii de apă gazoasă au trimis o delegație la patroni pentru a le arăta condițiunile de împăcare, îndrăznii să-i pun întrebarea: Mă rog cum se face, d-le Blau, ca celelalte gazete n'au publicat nici un rând despre greva asta?

Reporterul clipi șiret din ochi: Him!... o lucrul dracului. M'am informat eu. Se zice că d. Kon, unul din patronii fabricii, a dat câte o vizită gazetelor și-au amuțit toate...

— Și la noi n'a catadixit să vie, zisei eu infuriat. D-le Blau, articolul d-tale are să apară.

A doua zi gazeta noastră publică știrea că patronii fabricii de apă gazoasă Kamper și Kon, tratează cu greviștii reluarea lucrului, dar că suat puține speranțe că lucrurile vor ajunge la un sfârșit.

După apariția acestui articol, șeful redacției mă chemă din nou în cabinetul său și mă întreabă pe un ton malițios; Mă rog, d-ta ai văzut vreodată o fabrică de apă gazoasă?

— Niciodată.

— Atunci află, dragul meu, că este vorba de un meșteșug pe care poate să-l învețe orice profan într'un ceas. Este dar cu totul exclusiv posibilitatea ca lucrătorii unei fabricii de apă gazoasă să se pue în grevă.

Nu știu de ce am răs cu ironie de price.

perea a tot știutuoare a șefului, dar în fundul sufletului meu viermele îndoelii începuse să roadă deabinelea. Seara, am pornit-o spre suburbia Therziază pentru a mă convinge pe mine însuni de cum stau lucrurile.

Am ajuns la poarta unei ogrăzi mari, aproape pustie. După multă căutare, am descoperit o tablă veche ruginită și ștearsă de ploaie; era firma fabricii Kamper și Kon. În curte nu se arăta parcă nici un semn de viață. Nimic care să dea de bănuit că s'ar afla acolo vre-o fabrică. Dar în fundul curții se vedea un fel de bojdeucă și de-acolo venea un zgomot ca și cum ar fi desfundat cineva niște sticle. Mă îndreptai într'acolo și cum nimeni nu mă oprii, îmi luai inima în dinți și intrai. Doi oameni trebaluiau lângă un morman de sticle parte goale și parte umplute cu apă de Dunăre, mai mult sau mai puțin limpede.

— Da? ce faceți d-v. aici?

— Noi fabricăm apă gazoasă.

— Numai d-v. doi? Se vede treaba că ceilalți sunt în grevă.

— Da? nici-odată n'am fost mai mulți.

— Și asta-i toată fabrica?

— Apoi toată. Cam așa sunt fabricile de apă gazoasă.

— Vă dau 4 țigări, dacă mă lăsați să vă ajut și eu la treabă.

— Dacă vă face plăcere. Și oamenii se

gândeau în sine: Ciudad om și asta: țigări ca să-l lăsam să ne ajute la lucrul nostru.

După o jumătate de ceas, cunoșteam meșteșugul fabricii de apă gazoasă. Între urmare, șeful-redactor a avut dreptate în privința asta. Acum mă mame numai să fac cunoștință cu Kamper și Kon. Dar cine era tânărul îngâbenise ca ceara când mă văzu reporterul nostru d. Blau, care se pregătea să șterpelească o simț d-șoarei Kamper. I-am făcut un semn și m'au ninițor și el se apropie de mine ca un om condamnat la moarte: — mă, se rugă el; iubesc pe d-șoara și firma nu voia să consimtă la noastră, fără ca să ajut și eu cu mersul afacerii.

— Și ai ajutat?

— Cred că da. De când cu noțițele asupra grevei, s'au vândut peste 2000 sticle. Te rog să mă ierți.

— Te iert, dar cu? condiția ca să lași pentru toideaua de gazetărie.

— Cu multă bucurie; mă fac și eu cant de apă gazoasă.

Și ca dovadă că s'a ținut de cuvânt, trimis un anunț al logodnei sale, în trei rânduri, și fără să-mi ceară de 9 crețari.

Aratrăd. din Victor Rakoski

De la 1 Decembrie în Siria

— Dela corespondentul nostru. —

zilei de 1 Decembrie, s'a serbat în Siria într'un mod neobișnuit solemnitatea.

zilei a fost schimbat prin venirea a inspectorilor și revizorilor aparținători circumscripției I Timișoara și-au continuat aici conferința în Lipova. Nimbul serbării a fost reprezentarea celor doi delegați A. Ociac și unii pentru literatura română, cari au avut mandatul să salveze salutul „Astrei” și să țină poporul.

au sosit cu toții deodată, cu electric, coborându-se la școala prietară, unde au fost întâmpinați de o prezență de 600 elevi ai școlii și celei de adulți, toți în haine negre și cu drapele tricolor. Aici școlarul I. Mladin, în fruntea numărului didactic, salută cu multă căldură din vin în numele culturii. În numărul răspunde foarte frumos inșp. Nițulescu, scoțând în relief simțeațional al poporului sirian.

urătorilor de bun sosit, corul școlii de harnicul învățător T. delectat publicul cu mai multe cântecuri, cântate în terțet cu multă această oaspeții intră — pe școlii, în locuința directorului, iar apoi cu toții în corpore, spre a parterul de la Deumul oficios, ce s'a slujit în română.

școlii s'au retras în casa națională s'a desfășurat programul zilei.

Normalizare, autonomie și reorganizare la C. F. R.

(Urmare din n-rul 129.) Arad, 8 Dec.

din aceste sisteme, pe lângă principal arătat, trebuie să se potrivească și împrejurările locale, cu obiceiurile și, pot zice, chiar cu tradițiile și obiceiurile neamului.

caile ferate, și din teritoriile administratiei românești, apoi și trebuie executat după tipul căilor străine, întreprinsă timp îndelungat și regat, care sistem a dat rezultate bune și care se potrivește și cu obiceiurile și tradițiile neamului nostru.

tem sistemul de centralizare adică mare la centru, și alte subdiviziuni — să le zicem — Inspectorate de cale ferată, care să nu aibă mai mult ca 10000 km. ferate. Pentru rețeaua noastră ferate, de 11 mii și ceva de km. trebuie cam 15-20 asemenea Inspectorate de exploatare.

ca face o bună administrare, cu personal ar trebui la centru o Direcțiune generală cu personal numeros, înzestrată, cu multă experiență și cu mijlocuri. Ar trebui o clădire mare care să cuprindă toate Direcțiunile speciale și anexe lor. Această clădire să fie construită pe instalațiuni moderne, săli mari și astfel aranjate, ca serviciul să fie executat cu multă înlesnire. Ar mai trebui să aibă un acces ușor și repede, atât pentru funcționari, cât și pentru public, care va veni din toate părțile, fiindcă este vorba, că aici să fie toate chestiunile și mari și mici.

trebuie ca centrul să nu fie mai departe de 250 km. de Inspectoratele, cu cari să aibă legături telefonice și telegrafice. Nu putem închipui câte mii de oameni vor intra și eși dela o asemenea Direcțiune Generală și un aranjament atât aici este indispensabil. Ori la nivel aproape nimic din toate acestea personal nu este suficient și de aceea se poate din cauza lipsei de locuințe clădire mare nu există; Direcțiunile regionale precum și serviciile sunt în tot orașul în clădiri nu tocmai bune pentru birouri.

toți cât de congestionate este orașul, încât este prea mic pentru România.

se găsec, camere la hoteluri scumpe, și cei ce au diferite chestiuni să se ducă la cafele ferate, sau chiar să se ducă la ministere să alerge în înreg orașul.

școlii are o depărtare, dela frontiere, de 500—1000 kilometri.

dependența se face cu destulă greutate exemplu de centralizare l'aveam azi de material rulant. Cei dela școlii știu și vad zilnic cum se execută serviciul în toată țara condus dela centru.

de centralizare nu se mai înzestă, în nici o țară afară de Elveția. Pentru Elveția este cel mai bun sistem de stare locale de acolo. În Elveția școlii ferate speciale. La Berna este organizată Direcțiune Generală, cu personal bine pregătit, au clădiri bune și aranjate pentru birouri. Legături telegrafice cu centrele exterioare și școlii nu este mai depărtată ca în România.

regat care avea o rețea de căi ferate de 4000 km. era înainte de război angură Direcțiune Generală cu 6

INFORMAȚII

Prima instalare de Protopop în Brașovul românesc

Sâmbătă în 6 Decembrie a avut loc la Brașov hirotonisirea venerabilului dr. Iosif Blaga, directorul liceului „Andrei Șaguna”, ca protopop al tractului Brașov, în locul bunului român care a fost dr. Vasile Saftu.

Actul hirotonisirii și instalării noului protopop a fost îndeplinit de către I. P. S. Sa Arhiepiscopul și Mitropolitul Nicolae al Ardealului.

Serbările au ținut Vineri și Sâmbătă.

Alegerile dela Dej

Alegerile dela Dej pentru un mandat de deputat s'au efectuat în mijlocul unor numeroase și violente incidente provocate — după relatările din toate sursele — de către d-nii Gr. Filipescu și Aurel Dobrescu. Insuși președintele secției Dej, protopopul Herman, a fost grav bătut chiar în sala de vot de către omenii d-lor Filipescu și Dobrescu.

Rezultatul alegerii a fost amânat întrucât alegerea se va repeta la două din sesiunile de vot, peste câteva zile.

Un congres general al Cooperativelor

În zilele de 3, 4 și 5 Ianuarie 1925 se țin la București congresul general al Cooperativelor din întreaga țară. În acest scop cooperativele din jud. Arad au ținut congresul lor, luându-se măsurile în consecință pentru buna reușită a congresului general. Ar fi de dorit ca cooperativele județului nostru să dea toată însemnătatea congresului general dela București, fiind dovedit faptul că Cooperativele sunt necesare astăzi țării, mai mult ca ori când.

Dela Comisia mixtă de rechiziții

Comisiile de recensământ, în comunele rurale, prevăzute de Regulamentul Legii Rechizițiilor, dându-i-se o interpretare greșită a legii; i se acordase dreptul să facă rechiziții de locuințe pentru funcționari, ofițeri etc. Studiindu-se însă spiritul acestei legi, dl. prefect al județului a hotărât ca aceste rechiziții să se facă, în viitor, numai de către Comisiunea mixtă de rechiziții dela prefectura județului, al cărei președinte este chiar dsa. Pentru punerea și rezolvarea în regulă a tuturor cererilor de rechiziții, dl. prefect a stabilit ca aceste cereri să fie rezolvate după data intrării la înregistrare, excluzându-se — cu această metodă — orice fel de intervenție a avocaților.

Din județ

Accident
În ziua de 4 Decembrie a. c. trenul de marfă No. 3578, pe când eșea din stația Zimand, a suprimat pe indiv. Ștefan Bumba din com. Chișineu împreună cu căruța cu cai, zdrobindu-i căruța. Victime nu sunt. Paguba e 5320.

Sinucidere
În noaptea de 3 Decembrie a. c. locuitor, Ivan Gheorghe din comuna Micăleasa s'a sinucis prin strangulare. Cazul se cercetează.

Diverse
În ziua de 26 Noembrie a. c. indiv. necunoscut au aruncat cu o piatră în geamurile dela locuința preotului Groca Miron din comuna Bărsa, făcându-i pagubă de 300 Lei. Cazul se cercetează.

Nostimade ungurești. — La Oradea-Mare umbliă strigoii. — Mângăieri bizare

Citim în „Sentinela dela Vest”:
Prin cafele, pe străzi și oriunde palavrele sunt în floare, din gurile concetățenilor maghiari s'a pornit povestea cu strigoii dela Oradea-Mare. Unii spun că au văzut, a doua noapte după dezvelirea statuei regelui Ferdinand, pe regele Ladislau venind dela catedrala catolică în piața Unirei. Cineva și a vorbit cu decedatul rege de bronz și la întrebare că ce caută în miezul nopții prin oraș. La care întrebare strigoii coborât de pe soclul său, a răspuns: „Merg să vadă cine s'a suit în locul meu în piața Unirei”!

Ajuns în fața statuei equestre a regelui Ferdinand, spun concetățenii unguri, cari i-au văzut și i-au auzit, că s'a angajat următorul dialog între cei doi regi:
— „Cine ești D-ta?” — a întrebat regele strigoii Ladislau.
— Eu sunt regele Românilor, Ferdinand I. M'au pus aicea sus și mi-i cam frig.
— Mă mir că îți frig, răspunde strigoii ungur, căci eu am stat aici 600 de ani și nu mi-a fost frig. Dar lasă că n'ai să stai mult acolo!
Nu știm ce vor mai fi vorbit cei doi regi, căci ceice i-au auzit nu ne mai spun nimic.

Cetiți și răspâdiți Tribuna Nouă

A apărut în editura „Cartea Românească”: **Opere complete, vol. I**, de I. Al. Odobescu. Prețul lei 60.

Insăilări, premiată de Academia Română, de M. Lungianu. Prețul lei 32.

Conștiințe folositoare, Seria C), No. 4: **Finlanda**, de prof. I. Simionescu. Prețul lei 3.

De vânzare la principalele librării din țară.

In chestia Rene Alexandrescu

Arad, 8 Dec.

Ni-se trimite spre publicare următoarele: Cred ca s'a cunoscut îndeajuns fraudulente s'au făcut la spitalul de copii de când e administrator dl. Rene Alexandrescu, de prezent depus la Parchet, precum și felul cum a fost prins în flagrant delict la gara locală, grație abilității de procedură a d-lui Dinopol, autorul principal al descoperirii acestui furt.

În fine, azi s'a ținut, de comisia de anchetă compusă din: d-nii, dr. Cucu, Dinopol C. și Ervin Kiraly, delegați ai Regiunii X Sanitare, o severă controlă la Spitalul de copii, unde s'au găsit, până în prezent, lipsuri atât bănești; cât și materiale, în valoare de peste 500.000 lei și de care sumă dl. Alexandrescu este dovedit a și le fi în-sușit, căci nu e de mirare, cum de către un funcționar, cu salariu de 1800 lei lunar, să și permită un lux, atât de exorbitant, ca acela al somnului. Apoi prin diferite trucuri, inducea eroare, atât pe medicul conducător, cât și pe furnizorii spitalului, cărora

le lua, sub motive bine determinate, dar în fond nu erau decât minciuni, înșelăturile și apoi falsificarea facturilor din conturile de alimentatie, oprindu-se diferenta sumei pentru cheltuiala lui proprie.

La orele 21 comisia de control sistează anchetarea, spre a o continua a doua zi. Ce zice lumea? Ce zic streinii?

Halal, de așa oameni la conducere, căci prin aceasta nu fac altceva, decât să discrediteze buna reputație a unei instituții de stat.

Un binevoitor.

Un șolar scenă din viața oamenilor simpli în 6 acte. O femeie sarmană ca sa și poată vedea sotul bolnav împrumută 30 dolari dela un cămătar și pentru unul de care mai are nevoie își lasă fata zalog. O serie de peripeții grele întâmpină și mama și fata până se vad scăpate și ajunse la liman fericire. Toată istoria este o serie de impresii durabile, cari ne captivează cu atât mai mult pentru că rolurile principale sunt jucate de artiști mondiali, cum sunt Matyassowsky, Rajnai, Loth, Lukacs și Szeci. Reprezentațiile se încep la orele 4 jum., 6, 7 jum. și la 9 ore, la cinema Apollo.

Parlamentul

Camera

Ședința de noapte dela 4 Decembrie 1924

Discuția bugetului pe 1925

Reprezentantul partidului maghiar dl. TIBERIU ZIMA, deși vorbește la buget totuși face o expunere a întregii politici externe și interne a guvernului.

D-sa afirmă că e nedreaptă acuzația de irenditism ce se aduce minorităților. Românii nu trebuie să ia în seamă agitațiile unei minorități neînsemnate reprezentată prin d. Șandor Iosef care și arogă dreptul de a conduce poporul maghiar. Marea masă a poporului acestuia care să strângă mâna prietenească a poporului român cu care a crescut împreună pe același orog. Făcând o expunere a situației externe, oratorul susține că România trebuie să lupte alături de Ungaria și de Germania în contra lanțului slav înconjurător.

Senatul

Ședința dela 5 Decembrie

Ședința se deschide la ora 3.30 sub președinția d-lui M. Phereky te.

Pe banca ministerială d-nii I. G. Duca, G. Mărzescu, general Mărdărescu.

Comunicări

D. N. COSTACHESCU întreabă pe d. ministrul de războiu asupra accidentului care a provocat moartea a doi soldați într'un vagon de marfă. Cine a ordonat acel serviciu, ce măsuri s'au luat pentru ca el să se facă în bune condițiuni, cine este răspunzător și dacă s'au luat măsuri pentru prevenirea lui.

D-sa roagă apoi a i se pune la dispoziție dosarul cazului dela Ciurea, spre a adresa o interpelare.

D. I. PURCAREANU depune un proiect de inițiativă parlamentară pentru deslășirea a trei comune din județul Argeș.

D. MIHAILESCU-DRAGAȘANI, spune că pentru a se asigura pâinea populației este nevoie de oprirea exportului grâului.

Legea portului armelor

Se începe discuția pe articole a legii portului armelor.

D. I. PANAITESCU, raportor, dă citire articolului 1 din proiectul pentru portul armelor și vânzarea lor.

D. N. BOTEZ crede că în acest articol ar trebui prevăzute și explozibilele.

D. E. PANGRATI cere introducerea în acest articol și a otrăvurilor și microbilor.

D. G. MĂRZESCU, ministrul justiției spune că explozibilele sunt prevăzute în legea de ordine publică votată deunăzi. În ceea ce privește otrăvurile și microbii s'ar putea găsi locul lor într'un alt articol. Articolul I trebuie lăsat așa căci el stabilește principiul portului și vânzării armelor.

Articolul I se votează nemodificat.

D-nii N. BOTEZ și E. PANGRATI la articolul 2, cer să se facă o mai largă enumerare a uneltelor pentru care nu se cere autorizație de a fi purtate.

D. general MĂRZARESCU ministrul de război, roagă să se păstreze enumerarea științifică a armelor.

D. G. MĂRZESCU, ministrul de justiție, spune că să poată comite un omor cu orice fel de uneltă.

Ar fi să facem o listă nesfârșită de asemenea uneltă. Noi însă legiferăm aci numai asupra vânzării și portului armelor proprii zise.

Articolul 2 se votează nemodificat.

La art. 21 se primește un amendament al d-lui general Constantinescu în sensul ca taxele să se plătească odată pentru totdeauna la eliberarea permisului ci nu anual.

Se va plăti, zecă lei pentru posesiune de arme și 20 lei pentru port de arme.

La art. 36 devenit 31, care privește sancțiunile la care sunt supuși comercianții de arme...

Art. 25 devenit 32 a suferit și el o importantă modificare în sensul că s'a redus

sancțiunea în contra celor cari vor fi găsiți că posedă arme fără permis. Aceștia vor fi pedepsiți în primul rând cu o amendă...

Legea este apoi pusă cu totul la vot și primită.

Ședința s'a ridicat la 6.10.

Economice.

Procurarea semintei pentru gândaci de mătase

Ministerul de agricultură a comandat în Italia și Franța sămânța de vermi de mătase necesară campaniei 1925.

Prin legea de protecție a seriei-culturii intrată în vigoare anul acesta sunt strict interzise creșterile de gândaci proveniți din altă sămânță decât cea procurată de minister.

Este deci în interesul celor ce voesc să crească gândaci să și procure sămânța prin ministerul de agricultură deoarece ea este garantată contra boalelor...

Imprumutul francez în Statele-Unite

Imprumutul francez emis în Statele-Unite a avut un mare succes. S'a negociat îndată cu o primă de 1 1/2 la sută.

Aurul pe care casa Morgan îl avansase Franței la începutul anului pentru combaterea asaltului în contra francului francez...

In germania a început repatrierea capitalurilor evadate în timpul debandadei mărcii. Se întorc banii, spre băncile berlineze...

Valuta cehoslovacă

Printre valutele care se mențin bine cu tendința spre urcare figurează la căruia timp și moneda cehoslovacă.

Aprecierea acesteia mai favorabilă a valutei cehe se datorește îmbunătățirii balanței

plăților. Stocul de devize al oficiului bancar din Praga a crescut în ultimul timp cu 30 milioane coroane...

Se constată în același timp o mare abundență de capitaluri disponibile, ceia ce a avut ca rezultat o micșorare a circulației fiduciare...

La urcarea valutei acesteia s'a mai contribuit și intensificarea exportului din Cehoslovacia...

- 00 -

Devizele și valuta.

Rador, 8 Decembrie.

Zürich: Deschiderea: Inchiderea:

Table with exchange rates for Berlin, Amsterdam, New-York, Londra, Paris, Milano, Praga, Budapesta, Belgrad, București, Varșovia, Viena.

București Inchiderea: Paris 11.—, Londra 955, Berlin—, Newyork 203.—, Milano 885, Zurich 39.55, Viena 29.—, Praga 610, Budapesta —

Valute: Napoleon 740, Marca de aur 46, leva 135, lira turcească 103, franc englez 910, franc francez 10.80, franc elvețian 37.—, lira 860, drachms 330, dinar 275, dolar —.—, coroana austriacă 28.—, coroana maghiară 24 —, socol 580, Marcs polonă 34 —.

SPORT

Matchuri de football cu scop de binefacere. Ziua Herbay

Arad, 8 Dec.

Comitetul regional folosindu-se de timpul frumos ce a favorizat ținerea acestor matchuri cu scopuri îndrăgite a aranjat în cele două zile de sâmbătoare...

Sâmbătă ziua Jacobi

Deși ploaia ce înainte de masă nu cruțase terenul și ținerea acestor matchuri proiectate, un public d-ntul de numeros a asistat la ambele matchuri...

A. A. cât și Gloria au pierdut jocurile cu o diferență de goaluri importantă. Jocul echipei S. G. A. a surprins plăcut iar același Clubul Muncitorilor prin ținuta provocatoare și nerușinată a jucătorului Auer I.

S. G. A. - C. A. A. 2:0 (2:0)

Arad, 6. Sportul pe cari aceste echipe l-au furnizat nu trece peste mediocru, caracterizat prin însușirea până la extaz a echipei S. G. A. compusă în întregime din elemente tânăre...

C. Muncitorilor - Gloria C. F. R. 3:1

Cu toate că Muncitorii au luat izbânda, cu nimic n'a fost mai bun decât Gloria care a luat lupta fără cei doi fundași titulari ai săi.

partea unor jucători ai echipei muncitorești. Cazul lui Auer I. care s'a impus prin firea-i cunoscută și acum, sperăm să fie de rândul acesta rezont astfel ca liniștea și conduita înțeleaptă a jucătorilor să nu deranjeze.

Jocul a decurs în întregime în atacuri reciproce, pe când însă Muncitorii sprijiniți și de noroc, înaintasii Gloriei în fața porții au devenit împotenți.

Duminică ziua gen. Herbay

Învinșii ora 1:

C. A. A. - Gloria 2:0 (2:0)

Arad, 7. - La fluierul arbitrului C. A. A. ia ofensivă cu echipa completă, pe când Gloria se zbate numai 7 dameni și până să i-se întregască echipa și încasează două goaluri pe cari însă din nepriceperea combatanților nu le mai egalizează...

Ora 3:

C. Muncitorilor - S. G. A. 4:1

Dintre toate aceste 4 matchuri unicul mai corespondzător, care a și satisfăcut atât publicul asistent cât și echipele jucătoare. Recenzia cuvenită împreună cu cronica matchului se cuvine însă de data aceasta arbitrului conducător...

siguri că în felul acesta odată și odată vom vedea totuși jocul adevărat al footballului, — dacă se încredințează arelor, cari cunosc toate fazele admise și neadmise.

În cronica de mâine concursul de luptă al Clubului Muncitorilor din Arad.

Bibliografie

I. A. BASARABESCU:

- Nuvela, editura „Socec.”
Vulturii, schițe și nuvele, editura „Minerva.”
Un dor împlinit, editura „Steinberg.”
Moș Stan, editura „Cultura Națională.”
Norocul, schițe și nuvele „Biblioteca pentru toți.”
Nenea, biblioteca „Scriitorilor Români.”
Pagini alese, nuvele și schițe, editura „Casa Școalelor.”

G. BRAESCU:

- Maiorul Boțan, schițe și nuvele, edit. „Viața Românească.”
Cum sunt ei, schițe și nuvele, editura „Alcalay.”
Doi vulpoi, schițe și nuvele editura „Ancora.”
Nuvele, editura „Biblioteca Dimineața.”

ALFRED MOȘOIU:

- Sonete, editura „Minerva.”
O toamnă, poem liric în versuri. „Belle Edition Paris.”
Toder Nebunul, nuvele, editura „Alcalay.”
Jocul apelor, comedie în 3 acte.
Pierde Vară, comedie în 3 acte.
Suftelul grădinii, poezii „Luciafărul.”

MIRCEA RĂDULESCU:

- Leii de piatră, poezii, editura „Socec.”
Suftelul patriei, poezii, editura „Cartea Românească.”
Pe-aici nu se vede, (în colaborare cu Corvelin Moldoveanu).

Serande din trecut, piesă în editura „Cartea Românească.”

GEORGE GREGORIAN

Poezii, editura „Casei Școalelor”

A. COTRUȘ:

Sărbătoarea morții, versuri. Neguri albe, versuri. România, poemă.

CINCINAT PAVELESCU

Poezii. Epigrame.

N. DAVIDESCU:

Iov, piesă în două acte editura Nouă. Sfinxul, nuvele, editura „Casa nească.” Inscriptii, poezii, editura „Culturală.” Aspecte și direcții literare, volume, vol. I editura „Cartea Românească” vol. II editura „Cultura Națională.” Ernest Renan, viața și opera „Cultura Națională.” Conservator et Co., roman, editura „Cora.”

CAMIL PETRESCU

Versuri, editura „Cultura Națională.” Suflète tari, piesă în trei acte.

LIVIU REBREANU:

Frământări, nuvele și schițe, editura „Biblioteca Națională” Orăștie 1912. Golanii, nuvele și schițe, editura „Steinberg.” Mărturisire, nuvele și schițe, editura „Căminul.” Răfuțala, nuvele și schițe, editura „Alcalay et Co.” Calvarul, povestire editura „Alcalay et Co.” Cadrilul, comedie în trei acte „Alcalay et Co.”

Reclama e sufletul comerțului

G. Dinkfelder

prăvălie de aromate și delicatose, Arad, Str. Consistorului și Mărășești în Baththányi și Kossuth). Aici se pot cumpăra cele mai fine mărfuri de coacătă și delicatose cu prețuri foarte reduse.

Tipografia „Aradu”

aranjată cu cele mai moderne mașini de tipar și cele mai moderne litere pentru pregătirea tuturor lucrărilor aparținătoare acestei branșe, precum: reviste literare, anuare școlare, invitări de cununie, botez, petreceri, bilete de vizită, etc. etc.

Tipografia Aradul S. P. ARAD, Bul. Reg. Maria 12. (În curte la dreapta)

Pentru Domni! Rămășițe de stofe de lână și mai puțin de 3 m. se pot cumpăra cu prețuri foarte moderate la Magazinul de Stofe Arad, Piața A. Iancu 17 Fleische